

פרשת ראה כ"ט אב תשפ"ב

צאת שבת	כניסת שבת	ירושלים
19:45	18:55	ירושלים
19:55	18:53	בני ברק
19:45	18:55	חיפה
19:44	18:54	באר שבע

לחיות את השני

הרה"ג חגי שושן שליט"א, יועץ הלכתי לרב הראשי נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל, ראש בית ההוראה "שערי הלכה ומשפט", וראש תחום לימודי טוענים רבניים וטוענות רבניות במרכז י.ג.ר

שיעסוק בכך במחשבתו יתעורר לחוש בכאב זולתו (מעובד ע"פ ספר שדה אברהם).

וכן מצינו אצל גדולי ישראל אשר ממש כאבו את כאבו של הזולת והרגישו בהשתתפות מלאה את רגשותיו וממילא חיפשו לעזור ולסייע לכל יהודי בכל דרך.

וכאן יש לציין סיפור אחד מני אלף על ראש מועצת חכמי התורה מרן הגאון חכם שלום הכהן זצוק"ל ראש ישיבת פורת יוסף, שנפרדנו ממנו השבוע במעלה שהייתה בו במצוות שבין אדם לחבירו. לפני מספר שנים בבוקרו של יום שלישי מימות השבוע, מיד בתום תפילת השחרית, התבשר מורנו חכם שלום כהן, על פטירתה של רעייתו, הרבנית יעל כהן זצ"ל. לשמע הבשורה הקשה, עצם הרב את עיניו בצער, ופתח אותן לאחר מספר שניות, תוך שהוא מברך "ברוך דיין האמת".

לאחר מכן, סגר את ספריו שהיו פתוחים בפינת הלימוד שלו, ומיהר להרים עיניו למעלה ולהודות להשם, כפי שכתוב: "חייב אדם לברך על הרעה, כשם שמברך על הטובה". אך תוך הצער התהומי עם אובדנה של אשת נעוריו, שמסרה ימים כלילות עבור לימוד התורה שלו במסירות נפש של ממש, לא שכח הרב לחשוב גם על הסובבים אותו וקרא אליו את אחד מבני ביתו וביקש ממנו: נא להעביר סכום של כ-120 שקלים לחתן משיבת פורת יוסף, שמתחתן מאוחר יותר באותו היום, "תדאג שהכסף יעבור לחתן שמתחתן היום אני לא אגיע לחתונה, אבל את המתנה שמקבל כל בחור ממני, תדאג שזה יגיע אליו לפני החופה", ביקש הרב.

מתגובתו המפעימה, נוכל ללמוד עמוקות על מעלתם של גדולי ישראל, שעומדים איתן מול הניסיונות הקשים שמזומנים להם, יודעים להחזיק חזק באמונה שלהם, וגם בעתות של שבר לא שוכחים לחשוב על עם ישראל. יהי זכרו ברוך.

בפרשתנו מופיעה מצות הצדקה (פ"ט טו פ"ז) כפי שנאמר: **כִּי יִהְיֶה בְּךָ אֲבִיּוֹן מֵאֶחָד אַחֶיךָ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ "לֹא תֹאמַר אֶת לִבִּי וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ מֵאֶחֶיךָ הָאֲבִיּוֹן".** - התורה מדברת על מצות הצדקה ובד בבד מתארת גם כיצד לתת את הצדקה.

רבנו יונה בספר שערי תשובה (שער ג אות לו) מסביר פסוק זה: הוזהרנו להסיר מנפשנו מדת האכזריות, ולנטוע בה נטעי נעמנים, הם הרחמים והחסדים הנאמנים, כמו שכתוב (שם כח, ט): **והלכת בדרכיו. ובעבור כי מן האפשר שלא יקפוץ את ידו ויחון את העני ולא מדרך הרחמנות, כענין שנאמר (משלי יב, י): ורחמי רשעים אכזרי, על כן כתוב: לא תאמץ את לבבך. ועונש האכזריות רע ומר, כאשר יתבאר בשער האכזריות. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קנא ב): ונתן לך רחמים והרבך (דברים יג, יח) - כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים, וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמים עליו מן השמים.**

כלומר יכול אדם להרבות בצדקות ובמעשים טובים אולם לא מדרך החסד הרחמים, ועל כך נאמרה אזהרה זו "לא תאמץ את לבבך" שלבך לא יהיה רחוק מהמעשה אשר אתה עושה כי אם אדם לא עבד ותיקן את לבבו להיות לב מבין, יתכן, ומעשי, החסד שלו כלל אינו נובע ממקור חיובי. לעומת זאת כשאדם עובד ומכניס לליבו את הידיעות הקיימות בשכלו אזי יוכל להבין היטב את נפש זולתו.

אחת מן הדרכים להגיע לכך היא כפי שלימדנו הגאון החסיד רבי ישראל סלנטר היא שיצייר האדם לעצמו בצורה חיה וברורה מה מצבו של חברו החולה כעת, ואיך יעשה זאת, ע"י שידמיין בכוח מחשבתו את כאביו וסבלו כיצד הוא מרגיש כשיש לו כאב, על מה הוא חושב במהלך היום, למן הקימה עד השינה, ובתוך כך כיצד ניתן לעזור ולסייע לו, ועל ידי

בית הוראה ארצי לשאלות בהלכה וייעוץ בענייני משפחה

מענה אישי, מקצועי וללא עלות

www.shoam.org.il *2873

שערי
הלכה
ומשפט